

На вниманието на: доц. д-р Тодор Чобанов – заместник-кмет на Столична община

Уважаеми г-н Чобанов,

подкрепям усилията на общината за въвеждане на единен **прием на ученици в първи клас в общинските училища на територията на Столична община**, чрез въвеждане на еднакви критерии, които в дългосрочен план би следвало да се приемат и за прием в 1 клас. Децата в началното училище следва да бъдат приемани единствено по местоживееене, което създава удобства както за самите деца, така и за техните родители при водене и взимане от и до детска градина/ училище. Живеейки на един и същи адрес, децата от едно семейство, ще бъдат приети в едно училище и/ или детска градина, което допълнително ще улесни родителите им, без да е необходим допълнителен критерий за брат/ сестра в училището.

Считам, че с въвеждане на уседналост от 3г и то с прилежащ на училището тесен район, както и премахването на свободата на директорите да определят допълнителни критерии за конкретното училище, е правилна стъпка в посока премахване досегашните нарушения и условия за дискриминация, а именно:

(1) Нарушения на чл. 145, ал. 1 от ЗПУО в сила от 1.08.2016 в 131 СУ “Климент Аркадиевич Тимирязев“ и 145 ОУ „Симеон Радев“

Във връзка с прилагането на чл. 145, ал. 1 от ЗПУО в сила от 1.08.2016 г.: „*Чл. 145. (1) Освен в случаите, определени в този закон, приемането на учениците в I клас не може да се извършва въз основа на проверка на способностите им.*“, бихме желали да Ви информираме, че в няколко общински училища на територията на Столична община се създават предпоставки класовете в началния образователен стадий на основното образование да бъдат сформирани изцяло от ученици, чиито способности са проверени на база полагане на входен изпитен тест. Пример за такива училища са 131 СУ “Климент Аркадиевич Тимирязев“ и 145 ОУ „Симеон Радев“.

Изпитните тестове в горесцитираните общински училища се провеждат по родителска инициатива към родителско сдружение „Фридрих Шилер“ („Сдружението“), а приемът в дадени класове в училищата се ограничава по дискриминационен начин до деца, посочвани на директорите поименно от Сдружението.

Независимо от факта, че изпитните тестове се провеждат за прием в предучилищен клас, а не за прием в I клас, смятаме, че принципът на чл. 145, ал. 1 е нарушен, тъй като използваната практика да се полага изпит преди предучилищен клас служи за заобикаляне на законовото изискване, което е равносилно на неспазване на закона според етичните норми на правото.

Тъй като конкретни класове в цитираните училища на територията на Столична община се сформират изцяло от деца с изявени способности, доказани след полагане на изпитен тест за вход в предучилищен клас, вярваме, че практиките за подбор на учениците в тези училища компрометират принципите и целите, които са заложили в ЗПУО, чл. 145, ал. 1 – именно да се избегне разделяне на децата в началния образователен стадий на основното образование според нивото на техните умствени способности и според познанията им, придобити в ранната им детска възраст (до навършване на 7 г.). **Това разделяне е в безспорна полза на по-изявените деца, но ощетява децата, чиито способности не са изявени.**

Обявявам се против привилегиите за деца, които получават безплатно образование в началния образователен стадий на основното образование, финансирано от данъкоплатците, да се образуват в класове с „изявена“ среда, каквато практика се налага в 131 СУ и в 145 ОУ. **Мястото на изявените деца е сред останалите деца с по-малко изявени способности, които понастоящем се обучават в отделени класове на горещитираните училища или във всички други общински училища.**

- - Разделяне на общинските училища на „елитни“ и „неелитни“

Смятам, че ако не бъде преустановено провеждането на изпитни тестове за вход в общинските училища на територията на Столична община в началните класове – независимо дали тестовите се провеждат в предучилищен или в I клас, **ще продължи несправедливото разделяне на общинските училища на „елитни“ и на „неелитни“**, като има сериозен риск да се влошат резултатите, постигнати от учениците на втория тип училища при националното външно оценяване в VII клас. Създадените от тук нагласи срещу „неелитните“ училища и последвалите ги практики за целенасочена миграция към „елитни“ училища в предучилищен и в I клас имат потенциал да увеличат темпото на дълбоко и необратимо разслояване между „елитните“ и „неелитните“ среди на нашето общество. Смятам, че такава маргинализация би имала негативен ефект върху средния образователен и жизнен стандарт на обществото и върху потенциала за неговото нарастване.

- - Утежняване на приема за I-ви клас във всички общински училища на територията на СО

С примера, който дават 131 СУ и 145 ОУ, се създава риск в обществото да се обособят нагласи за **увеличаване на подбора на децата в началния образователен стадий и за създаване на допълнително бреме при приема на учениците в I клас в училищата на територията на СО** – предвид факта, че при наличие на училища с подбрана среда, все повече родители биха желали децата им да се обучават в такива училища. Това се доказва от засиления интерес през годините към определени училища за I или предучилищен клас, които са „известни“ с това, че стесняват кръга на допуснатите деца по критерии, задоволяващи ограничени среди от обществото. Практиката от приемните процедури за общинските училища на територията на СО изобилства от подобни примери – 107 ОУ, 73 СОУ и др.

(2) Нарушение на Решение 83 на СОС от 23.02.2017 година относно приема в общинските училища на територията на гр. София в 145 ОУ „Симеон Радев“

- Прием в предучилищен клас (ПУК) за учебната 2017/2018 г., първо класиране

При приема в предучилищен клас в 145 ОУ „Симеон Радев“ на територията на СО, район Младост 1-А за учебната 2017/2018 година на първо класиране не е спазен основният критерий на Решение 83 на СОС за предимство на адресите в прилежащите райони. Вместо на критерия за близост на адреса, най-голямо предимство е дадено на критерия „Други деца от семейството, обучаващи се в училището“, както е видно от сайта на 145 ОУ. По този начин децата с по-големи братя и сестри в 145 ОУ запълниха всички места в първоначално обявените две свободни паралелки в ПУК.

Използвайки горното незачитане на Решение 83, ръководството на 145 ОУ допусна за прием само деца на родители, които членуват в частно родителско сдружение „Фридрих Шилер“ (Сдружението). Проследявайки практиките през годините на пълно припокриване на обучаваните лица от Сдружението и тези в 145 ОУ, става ясно, че всички родители на горещитираните „други деца от семейството, обучаващи се в училището“, на практика членуват в Сдружението. С даденото абсолютно предимство за наличие на други деца в училището, училищното ръководство гарантира прием на

останалите деца от семействата, които са част от „Фридрих Шилер“, и не даде достъп до училището на децата на родители, не членуващи в Сдружението.

Обръщае внимание също, че приемът за членство на родител в Сдружение „Фридрих Шилер“ не е свободен и не се извършва по критерий на местоживееене. Осъществява се посредством проверка на способностите на децата с изпитен тест. Смятам, че това е в нарушение на принципите на чл. 145, ал. 1 от ЗПУО за недопускане на прием в началото на основното образование, базиран на проверка на способностите на бъдещите ученици (засегнато в предходната тема). За учебната 2017/2018 изпитният тест се проведе на 19 март 2017 г. в град София.

- Прием в I клас за учебната 2017/2018 г.

При извършеното класиране за I клас в 145 ОУ бяха приети деца, които са се обучавали в предучилищен клас през учебната 2016/2017 година в училището, като през изминалата година те са били приети по аналогичен начин – т.е. по силата на членство на техен родител в Сдружението и след полагане на тест за обследване на способностите им. С извършеното през 2017 г. преливане на тези ученици от предучилищен в I клас се нарушава принципът на Решение 83 в първи клас на територията на СО приемът на учениците да се осъществява преимуществено по критерий, свързан с действителното местоживееене в прилежащите към територията на училището райони.

- Разделяне на децата в привилегирани паралелки след второ класиране за ПУК

След протеклото първо класиране в ПУК на 145 ОУ „Симеон Радев“, при което бяха класирани само деца на членове на Сдружението, училището обяви прием в допълнителна паралелка със свободни места за второ класиране за желаещите деца от район Младост 1А. При така сформирани паралелки в 145 ОУ, в училището са обособени паралелки, състоящи се от различни по способности и социален статус деца. Има паралелки, състоящи се изцяло от деца, чиито родители членуват в Сдружението (приети с първото класиране) и паралелка, състояща се изцяло от деца на не-членуващи в Сдружението родители (приети с последващо класиране). Възможните последствия от прилагането на подобни практики са описани в предходната тема.

В заключение от изложените две теми, апелирам да бъдат въведени единни критерии за **ПРИЕМ В ПРЕДУЧИЛИЩЕН КЛАС** в училищата на територията на Столична община с даване на безусловно водещо предимство на близостта на адреса на детето до този на училището. Апелирам също да се забрани събирането в една паралелка на деца, които са подбрани с изпитен тест, както и да се провеждат регулярни проверки в училищата относно спазването на тези изисквания, в случай че те бъдат въведени.

С уважение,
Д. Иванова